VALSTYBINĖS KELIŲ TRANSPORTO INSPEKCIJOS
PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS
VIRŠININKAS

ĮSAKYMAS
DĖL VAIRUOTOJŲ MOKYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2014 m. balandžio 30 d. Nr. 2B-84
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 9 ir 13 punktais, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. sausio 21 d. įsakymo Nr. 3-13 „Dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo įgyvendinimo“ 2.21 ir 2.24 punktais:

1. T v i r t i n u Vairuotojų mokymo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2011 m. liepos 7 d. įsakymą Nr. 2B-274 „Dėl Mokinių mokymo kurso teorijos žinių ir praktinio vairavimo įgūdžių galutinių įskaitų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

3. Šis įsakymas įsigalioja 2014 m. liepos 1 d.

4. Šis įsakymas nustatyta tvarka skelbiamas Teisės aktų registre ir Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje.

Inspekcijos viršininkas Vidmantas Žukauskas

PATVIRTINTA
Valstybinės kelių transporto inspekcijos
prie Susisiekimo ministerijos viršininko
2014 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 2B-84

VAIRUOTOJŲ MOKYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vairuotojų mokymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato vairuotojų mokymo reikalavimus, kokias žinias, gebėjimus ir įgūdžius privalo turėti vairuotojas, šeimos narių, siekiančių įgyti teisę vairuoti B kategorijos motorines transporto priemones, mokymo tvarką.

2. Aprašas taikomas asmenims, kurie nustatyta tvarka mokosi vairuoti transporto priemonę, mokydamiesi įgyja motorinių transporto priemonių arba jų junginių su priekabomis (toliau – transporto priemonės) kelių eismo teorijos žinių (toliau – teorijos žinios) ir (ar) praktinių šių transporto priemonių valdymo gebėjimų ir įgūdžių (toliau – praktinio vairavimo įgūdžiai) ir siekia įgyti tam tikros kategorijos transporto priemonės vairavimo teisę, šiuos mokinius mokinančioms vairavimo mokykloms ir jų darbuotojams, taip pat šeimos vairavimo instruktoriams, mokantiems praktinio vairavimo įgūdžių šeimos narius.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Šeimos vairavimo instruktorius** – šeimos narys, kuris pagal Aprašo nustatytą tvarką moko praktinio vairavimo kitą tos pačios šeimos narį.

3.2. **Vairavimo mokymo aikštelė** – aikštelė arba teritorija, skirta pradėti mokyti vairuoti transporto priemonę.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo sąvokas.

II. VAIRUOTOJŲ MOKYMO REIKALAVIMAI, MOKYMO TRUKMĖ

5. Vairuotojų mokymą pagal Aprašu nustatytus reikalavimus gali vykdyti vairavimo mokykla (teorijos žinių ir praktinio vairavimo įgūdžių mokymas). Vairavimo mokykla taip pat gali mokyti tik praktinio vairavimo įgūdžių mokinius, kuriems pagal Aprašo III skyriaus nuostatas leidžiama teorijos mokytis savarankiškai ir kurie yra išlaikę teorijos žinių egzaminą VĮ „Regitra“.

6. Mokinys, norintis įgyti teisę vairuoti tam tikros kategorijos transporto priemones, privalo su vairavimo mokykla sudaręs mokymo sutartį baigti vairuotojų mokymo kursą, įgyti teorijos žinių ir praktinio vairavimo įgūdžių, kaip nustatyta Motorinių transporto priemonių ir jų junginių su priekabomis vairuotojų žinių, gebėjimų, įgūdžių ir elgsenos reikalavimuose (1 priedas).

7. Mokiniai, sudarydami mokymo sutartį su vairavimo mokykla, turi būti sulaukę nustatyto amžiaus, nuo kurio leidžiama mokyti vairuoti keliuose, o mokymosi pabaigoje – turi būti ne jaunesni kaip nustatyto amžiaus (B kategorijos – ne jaunesni kaip 17 metų), nuo kurio leidžiama įgyti teisę vairuoti tam tikrų kategorijų transporto priemones. Tais atvejais, kai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytą tvarką leidžiama įgyti teisę vairuoti C, CE, D1, D1E, D ir DE kategorijų transporto priemones nuo 18 metų (D ir DE kategorijų transporto priemones nuo 21 metų), mokiniai, prieš laikydami praktinio vairavimo įgūdžių galutinę įskaitą vairavimo mokykloje, privalo vairavimo mokyklai pateikti pažymėjimą, patvirtinantį pradinę profesinę kvalifikaciją vežti krovinius (keleivius). Ši sąlyga turi būti įtraukta į mokymo sutartį, o pažymėjimo kopija turi būti pridedama prie šios sutarties.

8. Vairavimo mokyklos, vadovaudamosi Motorinių transporto priemonių ir jų junginių su priekabomis vairuotojų žinių, gebėjimų, įgūdžių ir elgsenos reikalavimais, privalo sudaryti ir patvirtinti atitinkamą (teorijos žinių ir (arba) praktinio vairavimo įgūdžių) mokymo kurso turinį (toliau – mokymo temos). Mokymo temos sudaromos pagal kiekvieną transporto priemonės kategoriją, atsižvelgiant į tai, kokių kategorijų transporto priemonių vairuotojų mokymą vairavimo

mokykla turi teisę vykdyti. Jei vairavimo mokyklos numato mokyti mokinius, siekiančius vienu metu įgyti teisę vairuoti dviejų ar daugiau kategorijų transporto priemones, jos teorijos žinių mokymui turi būti sudariusios atitinkamas mokymo temas. Mokymo temas tvirtina vairavimo mokyklos vadovas arba jo paskirtas asmuo, atsakingas už vairuotojų mokymą. Mokymo metu nustatyta tvarka patvirtintas atitinkamas mokymo temas turi turėti kiekvienas vairuotojų mokytojas ar vairavimo instruktorius.

9. Teorijos žinių mokymo trukmė turi būti ne trumpesnė kaip:

9.1. 40 valandų – A1, A2, A, B1 arba B kategorijai;

9.2. 60 valandų – B ir C1 kategorijoms (kartu);

9.3. 35 valandos – C arba D kategorijai;

9.4. 20 valandų – D1, BE, C1E, D1E arba DE kategorijai;

9.5. 25 valandos – CE kategorijai;

9.6. 25 valandos – C1 kategorijai;

9.7. 60 valandų – T kategorijai.

10. Praktinio vairavimo įgūdžių mokymo kurso trukmė (įskaitant galutinę įskaitą) vienam mokiniui vairavimo mokykloje turi būti ne trumpesnė kaip:

10.1. 10 valandų – A1, A2, A, BE, C1, C1E arba D1E kategorijai;

10.2. 20 valandų – B1 kategorijai;

10.3. 30 valandų – B kategorijai;

10.4. 12 valandų – D1 arba DE kategorijai;

10.5. 15 valandų – C, D arba CE kategorijai;

10.6. 50 valandų – T kategorijai.

11. Vairavimo mokykla, atsižvelgdama į mokinių įgūdžius, gali su mokiniu sudaryti mokymo sutartį ilgesnei praktinio vairavimo įgūdžių mokymo trukmei nei nurodyta Aprašo 10 punkte. Visais atvejais dalis praktinio vairavimo įgūdžių mokymo kurso pirmiausia turi būti atliekama vairavimo mokymo aikštelėje, o vėliau mokiniai, įgiję reikiamų teorijos (kelių eismo taisyklių ir saugaus eismo) žinių ir praktinio vairavimo įgūdžių, gali būti mokomi keliuose (gatvėse). Draudžiama mokytis vairuoti transporto priemones, nedalyvaujant turinčiam teisę mokyti vairavimo instruktoriui.

12. Kai mokiniai siekia įgyti teisę vairuoti dviejų (išskyrus B ir C1 kategorijas) ar daugiau kategorijų transporto priemones vienu metu, tvarkos aprašo 9 punkte kiekvienai kategorijai nustatytas teorijos mokymo kurso valandų skaičius gali būti sumažintas trečdaliu. Teorijos žinių mokymas vykdomas grupėmis (gali būti ir individualiai), o praktinio vairavimo įgūdžių – individualiai. Per dieną mokymo grupėje leidžiama mokyti teorijos žinių ne daugiau kaip keturias valandas, o praktinio vairavimo įgūdžių su vienu mokiniu – ne daugiau kaip tris valandas. Ne rečiau kaip po dviejų teorijos žinių ar praktinio vairavimo įgūdžių mokymo valandų (mokymo valanda – 45 minutės) turi būti daromos ne trumpesnės kaip 15 minučių pertraukos.

13. Mokiniai gali mokytis vairuoti:

13.1. AM, A1, A, A2, A B1, B ar B ir C1 (kartu) kategorijų transporto priemones, neturėdami kitų kategorijų transporto priemonių vairavimo teisės;

13.2. C1, C, D1, D ar T kategorijos transporto priemones, kai jie turi teisę vairuoti B kategorijos transporto priemones;

13.3. BE, C1E, CE, D1E ir DE kategorijų transporto priemones, kai jie turi teisę vairuoti atitinkamai B, C1, C, D1 ir D kategorijų transporto priemones;

13.4. C1 ir C1E, ir (arba) C ir CE, ir (arba) D1 ir D1E, ir (arba) D ir DE kategorijų transporto priemones lankydami mokymo kursus vienu metu su sąlyga, kad atitinkamos kategorijos transporto priemonių junginio praktinio vairavimo įgūdžių bus mokoma tik užbaigus praktinio vairavimo įgūdžių mokymo kursą su motorine transporto priemone be priekabos.

14. Vairavimo mokykla privalo:

14.1. mokyti teorijos žinių ir praktinio vairavimo įgūdžių ar praktinio vairavimo įgūdžių tik mokinius, kurie yra sudarę mokymo sutartis;

14.2. ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo mokymo pradžios dienos elektroninėmis ryšio priemonėmis pateikti VĮ „Regitra“ informaciją apie asmenį, su kuriuo sudaryta mokymo sutartis, ir nurodyti: vardą, pavardę, asmens kodą, sutarties numerį (eilės tvarka) ir jos sudarymo datą, mokymo pobūdį (teorijos žinių ir praktinio vairavimo įgūdžių arba tik praktinio vairavimo įgūdžių), mokymo pradžios datą, numatomą mokymo pabaigos datą, transporto priemonių, kurias mokoma vairuoti, kategorijas;

14.3. užtikrinti, kad teorijos žinių ir (ar) praktinio vairavimo įgūdžių mokytų tik darbo santykiais su vairavimo mokykla susiję (įdarbinti) vairuotojų mokytojai ir vairavimo instruktoriai, atitinkantys nustatytus reikalavimus, ir kontroliuoti, kad mokinių nemokytų vairuotojų mokytojai ir vairavimo instruktoriai, kuriems už Kelių eismo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“, (toliau – KET) pažeidimus skirta administracinė nuobauda – teisės vairuoti transporto priemones atėmimas;

14.4. vykdyti tik tų kategorijų transporto priemonių vairuotojų mokymą, kurių teisė mokyti nustatyta tvarka yra suteikta; jei suteikta teisė vykdyti A, B, C, CE, D ar DE kategorijų transporto priemonių vairuotojų mokymą, vairavimo mokykla turi teisę vykdyti atitinkamai ir A1, A2, B1, C1, C1E, D1 ar D1E kategorijų transporto priemonių vairuotojų mokymą; mokyti vairuoti AM kategorijos transporto priemones gali tos vairavimo mokyklos, kurios turi teisę vykdyti A1, A2 ar A kategorijos transporto priemonių vairuotojų mokymą;

14.5. mokiniui pageidaujant išduoti nustatyta tvarka vairavimo mokyklos vadovo arba asmens, atsakingo už vairuotojų mokymą, patvirtintą dokumentą (pažymą), patvirtinantį išklausytą teorijos žinių ir (arba) atliktą praktinio vairavimo įgūdžių mokymo kursą (nurodant mokymo temas, valandų skaičių) tam tikros kategorijos transporto priemonių vairavimo teisei įgyti, pripažinti mokinio pateiktą kitos vairavimo mokyklos išduotą tokį dokumentą (pažymą) ir įskaityti išklausytą teorijos žinių mokymo kursą (teorijos žinių galutinė įskaita, atlikta kitoje vairavimo mokykloje, neįskaitoma) ir (arba) atliktą praktinio vairavimo įgūdžių mokymo kursą; šis dokumentas (pažyma), mokiniui tęsiant mokymąsi kitoje vairavimo mokykloje, turi būti pridedamas prie mokymo sutarties;

14.6. mokinius su negalia mokyti tik su neįgaliųjų mokymui pritaikytomis transporto priemonėmis;

14.7. užtikrinti, kad mokant vairuoti AM, A1, A2, A ir B1 (be kėbulo (kabinos)) kategorijų transporto priemones mokinys dėvėtų saugos priemones (šalmą, alkūnių, kelių, pečių apsaugas, pirštines); mokant vairuoti šias transporto priemones keliuose, tarp mokinio ir jį lydinčio vairavimo instruktoriaus turi būti palaikomas radijo ryšys, naudojant „laisvų rankų“ įrangą. Mokinys privalo vilkėti ryškiaspalvę liemenę, kurios priekyje ir nugaroje turi būti skiriamasis ženklas „M“. Tokią pat liemenę privalo vilkėti ir vairavimo instruktorius, kai mokinį lydi AM, A1, A2, A ar B1 kategorijų transporto priemonėmis, tik su užrašu VAIRAVIMO INSTRUKTORIUS. Jei vairavimo instruktorius mokinį lydi automobiliu, automobilis turi būti paženklintas kaip mokomasis, o skiriamojo ženklo apšvietimas turi veikti ir būti įjungtas. Mokyti vairuoti keliuose AM, A1, A2, A ir B1 kategorijų transporto priemones, vairavimo instruktoriui sėdint tos pačios transporto priemonės keleivio vietoje, draudžiama;

14.8. baigus mokymą, vykdyti mokinių mokymo kurso teorijos žinių ir praktinio vairavimo įgūdžių galutines įskaitas vadovaudamasi Mokinių mokymo kurso teorijos žinių ir praktinio vairavimo įgūdžių galutinių įskaitų vykdymo reikalavimais (2 priedas); praktinio vairavimo įgūdžių galutinė įskaita turi trukti ne trumpiau kaip 45 minutes ir turi būti daromas vaizdo ir garso įrašas (išskyrus AM, A1, A2, A, B1 kategorijų transporto priemones);

14.9. mokiniui pageidaujant, sudaryti jam galimybę peržiūrėti praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos vaizdo ir garso įrašą vairavimo mokykloje;

14.10. ne vėliau kaip per vieną darbo dieną po išlaikytų mokymo kurso teorijos žinių ir (ar) praktinio vairavimo įgūdžių galutinių įskaitų elektroninėmis ryšio priemonėmis pateikti VĮ „Regitra“ informaciją apie mokinį: išlaikytų mokymo kurso teorijos žinių ir (ar) praktinio vairavimo įgūdžių galutinių įskaitų datą, transporto priemonių, kurias išmokyta vairuoti, kategorijas, mokymo

pobūdį (teorijos žinių ir praktinio vairavimo įgūdžių arba praktinio vairavimo įgūdžių), vairuotojų mokytojo, patvirtinusio, kad asmuo turi pakankamai teorijos žinių, vardą, pavardę, asmens kodą ir (ar) vairavimo instruktoriaus, patvirtinusio, kad asmuo turi pakankamai praktinio vairavimo įgūdžių, vardą, pavardę, asmens kodą;

14.11. nuolat analizuoti iš VĮ „Regitra“ gautą informaciją apie mokinių laikytų egzaminų rezultatus ir imtis atitinkamų priemonių vairuotojų mokymui tobulinti;

14.12. Inspekcijai pareikalavus, Aprašo 14.2 ir 14.10 punktuose išvardytus duomenis pateikti per dvi darbo dienas;

14.13. sudaryti sąlygas Inspekcijos pareigūnams atlikti kontrolę, vykdyti teisėtus Inspekcijos pareigūnų reikalavimus;

14.14. mokinių asmens duomenis tvarkyti Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.

III. SAVARANKIŠKO MOKYMOSI REIKALAVIMAI

15. Savarankiškai mokytis teorijos žinių leidžiama:

15.1. mokiniams, siekiantiems įgyti teisę vairuoti AM, A1, A2, A, B1 ar B kategorijos transporto priemones;

15.2. vairuotojams, turintiems teisę vairuoti D1, D1E, D arba DE kategorijos transporto priemones ir siekiantiems atitinkamai įgyti teisę vairuoti C1, C1E, C arba CE kategorijos transporto priemones ir atvirkščiai;

15.3. vairuotojams, turintiems teisę vairuoti B, C1, C1E, D1 arba D1E kategorijos transporto priemones ir siekiantiems atitinkamai įgyti teisę vairuoti BE, C, CE, D arba DE kategorijos transporto priemones.

16. Mokiniai, kuriems pagal Aprašo 15 punktą leidžiama teorijos žinių mokytis savarankiškai, praktinio vairavimo įgūdžių gali mokytis tik tada, kai VĮ „Regitra“ išlaiko teorijos žinių egzaminą. Vairavimo mokykloje privaloma baigti ne trumpesnį kaip:

16.1. Aprašo 10 punkte nustatytą praktinio vairavimo mokymo kursą;

16.2. penkių valandų (įskaitant galutinę įskaitą) praktinio vairavimo įgūdžių mokymo kursą vairuotojams, turintiems teisę vairuoti AM, A1, A2, A ar B1 kategorijos transporto priemones ne mažiau kaip dvejus metus, neturintiems galiojančių nuobaudų už KET pažeidimus ir siekiantiems įgyti teisę vairuoti B kategorijos transporto priemones; šiuo atveju, sudarant mokymo sutartį su vairavimo mokykla, mokinys turi pateikti dokumentą, patvirtinantį, kad neturi galiojančių nuobaudų už KET pažeidimus, ir dokumentą apie teorijos egzamino išlaikymą VĮ „Regitra“.

17. Vairuotojai, turintys tam tikrų kategorijų transporto priemonių vairavimo teisę, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo ir Motorinių transporto priemonių vairavimo egzaminavimo sąlygų ir tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. 1V-329 „Dėl Motorinių transporto priemonių vairavimo egzaminavimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatytais atvejais praktinio vairavimo įgūdžių mokymo kurso vairavimo mokykloje baigti neprivalo.

IV. ŠEIMOS NARIŲ MOKYMO REIKALAVIMAI

18. Šeimos narys, siekiantis įgyti teisę vairuoti B kategorijos transporto priemones, praktinio vairavimo įgūdžių gali įgyti ir (ar) juos tobulinti su šeimos vairavimo instruktoriumi, kai jis yra išlaikęs teorijos žinių egzaminą VĮ „Regitra“ ir yra ne jaunesnis kaip 17 metų.

19. Mokyti mokinį (šeimos narį) praktinio vairavimo įgūdžių gali tik šeimos vairavimo instruktorius, turintis ne mažesnį kaip 5 metų B kategorijos transporto priemonių vairavimo stažą. Šeimos vairavimo instruktoriumi negali būti asmuo (šeimos narys), iš kurio yra atimta teisė vairuoti transporto priemones už KET pažeidimus.

20. Šeimos narių praktinio vairavimo įgūdžių mokymui draudžiama naudoti tokias transporto priemones (B kategorijos), kuriose stovėjimo stabdžio valdymo svirtis įrengta ne tarp vairuotojo ir keleivio sėdynių.

21. Praktinio vairavimo įgūdžių mokymo metu:

21.1. transporto priemonės priekis ir galas turi būti paženklintas aiškiai matomais skiriamaisiais ženklais „M“, kaip to reikalauja KET;

21.2. šeimos vairavimo instruktorius privalo turėti ir tikrinantiems pareigūnams pareikalavus pateikti vairuotojo pažymėjimą, transporto priemonės registracijos, valstybinės techninės apžiūros, draudimo dokumentus ir dokumentus, iš kurių būtų galima nustatyti, kad šeimos vairavimo instruktorius ir mokinys yra šeimos nariai;

21.3. mokinys privalo turėti ir tikrinantiems pareigūnams pareikalavus pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, VĮ „Regitra“ pažymą apie išlaikytą teorijos žinių egzaminą ir galiojančią vairuotojo sveikatos tikrinimo medicininę pažymą (F Nr. 083-1/a).

22. Per dieną mokinį praktinio vairavimo leidžiama mokyti ne daugiau kaip 3 valandas.

23. Už KET ir šeimos narių mokymo reikalavimų laikymąsi mokymo metu atsako šeimos vairavimo instruktorius.

24. Šeimos narių mokymo reikalavimai netaikomi asmenims (šeimos nariams), kuriems yra atimta teisė vairuoti transporto priemones už KET pažeidimus.

25. Šeimos narys laikyti praktinio vairavimo egzaminą VĮ „Regitra“ galės tik tada, kai vairavimo mokykloje bus baigęs Aprašo 10 punkte nustatytą praktinio vairavimo mokymo kursą.

V. VAIRUOTOJŲ MOKYMO DOKUMENTACIJA, JOS TVARKYMAS IR MOKYMO APSKAITA

26. Pagrindinis dokumentas, reguliuojantis mokinio ir vairavimo mokyklos santykius, yra mokymo sutartis. Ši sutartis turi būti sudaryta vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatomis. Prieš sudarant mokymo sutartį mokiniai (B, BE, C, C1, C1E, CE, D, D1, D1E ir DE kategorijų transporto priemonių) turi būti informuojami, kad praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos metu bus daromas vaizdo ir garso įrašas. Mokymo sutartyje turi būti nurodyta: sutarties numeris ir data, jos sudarymo vieta, vairavimo mokyklos pavadinimas, kodas, adresas, vairavimo mokyklos vardu sutartį sudariusio asmens vardas, pavardė, pareigos ir atstovavimo pagrindas, mokinio vardas, pavardė, asmens kodas, adresas, mokymo specifika (teorijos ir (arba) praktinio vairavimo mokymas, kokios (-ių) kategorijos (-ų) transporto priemones mokoma vairuoti), mokymo kaina už visą mokymą, galimybės nutraukti sutartį, nuostolių mokiniui kompensavimo tvarka, jei teisė vykdyti vairuotojų mokymą būtų sustabdyta arba panaikinta mokiniui nespėjus baigti mokymo kurso, galiojimo terminas (mokymo sutartis turi būti terminuota) ir aptartos mokymo sąlygos, jei mokinys pageidaus mokytis daugiau valandų (teorijos ir (arba) praktinio vairavimo) negu nustatyta. Mokymo sutartis sudaroma dviem egzemplioriais po vieną kiekvienai šaliai. Prieš sudarant sutartį mokinys privalo būti supažindintas su vairavimo mokyklos darbo tvarkos taisyklėmis (arba jų išrašu) apie mokymo organizavimo tvarką pasirašytinai. Sutartis įsigalioja, kai ją pasirašo abi šalys. Jei mokinys nepilnametis, sutartį pasirašo vienas iš tėvų ar globėjų.

27. Vairavimo mokyklos mokymo sutartis per tris darbo dienas nuo jų sudarymo privalo eilės tvarka registruoti VĮ „Regitra“ informacinėje sistemoje.

28. Vairavimo mokykla turi tvarkyti mokymo apskaitą valstybine kalba naudodama elektroninius arba kitus mokymo apskaitos žurnalus:

28.1. teorijos žinių mokymo apskaitos žurnale turi būti registruojami šie svarbiausi duomenys: vairuotojų mokytojo vardas ir pavardė, mokinių sąrašas (pavardė ir vardas), mokymo temų pavadinimai, temos mokymo trukmė ir jos išdėstymo (įvykdymo) data; vairuotojų mokytojas (vardas, pavardė), išdėstęs (įvykdęs) mokymo temą, patvirtina savo parašu; be to, teorijos žinių mokymo apskaitos žurnale turi būti įrašyti mokinių teorijos žinių galutinių įskaitų įvertinimai;

28.2. praktinio vairavimo įgūdžių mokymo apskaita tvarkoma individualiame mokymo apskaitos žurnale (vairavimo lape); šiame žurnale (vairavimo lape) turi būti registruojami šie svarbiausi duomenys: vairavimo mokyklos pavadinimas, adresas, įmonės kodas, mokinio vardas, pavardė, transporto priemonės kategorija, kurios mokoma vairuoti, vairavimo instruktoriaus (-ių) vardas (-ai), pavardė (-ės), mokomosios (-ųjų) transporto priemonės (-ių) markė, modelis, valstybinis numeris (nurodoma ir mokymui naudojamų priekabų markė, modelis, valstybinis numeris), mokymo temų pavadinimai, temos mokymo trukmė, nuvažiuotas atstumas (km) ir mokymo temos išdėstymo (įvykdymo) data; tam skirtoje individualaus mokymo apskaitos žurnalo vietoje turi būti priklijuota mokinio nuotrauka; kiekvienos mokymo temos įvykdymas turi būti patvirtintas vairavimo instruktoriaus ir mokinio parašais; be to, individualiame mokymo apskaitos žurnale (vairavimo lape) turi būti įrašytas mokinio praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos įvertinimas.

29. Vairavimo instruktoriai praktinio vairavimo įgūdžių mokymo metu turi turėti ir kontroliuojantiems pareigūnams pateikti: mokomosios transporto priemonės dokumentus, vairuotojo pažymėjimą, galiojančią vairuotojo sveikatos tikrinimo medicininę pažymą (F Nr. 083-1/a), darbo pažymėjimą, patvirtintas praktinio vairavimo įgūdžių mokymo temas, individualų mokymo apskaitos žurnalą (vairavimo lapą), galiojančią mokinio sveikatos tikrinimo medicininę pažymą (F Nr. 083-1/a) arba šios pažymos kopiją, patvirtintą vairavimo mokyklos vadovo arba asmens, atsakingo už vairuotojų mokymą.

30. Mokiniui, kuris yra baigęs teorijos žinių ir (ar) praktinio vairavimo įgūdžių mokymo kursą tam tikros kategorijos transporto priemonių vairavimo teisei įgyti, pageidaujant vairavimo mokykla gali papildomai tobulinti jo turimas teorijos žinias ir (ar) praktinio vairavimo įgūdžius. Tuo tikslu:

30.1. vairavimo mokykla su mokiniu turi sudaryti atitinkamą mokymo sutartį, kurioje abipusiu susitarimu turi būti nurodyta mokymo trukmė ir turinys;

30.2. mokymo sutartys turi būti registruojamos Teorijos žinių ir (ar) praktinio vairavimo įgūdžių tobulinimo (mokymo) sutarčių registravimo žurnale. Šiame žurnale turi būti nurodyta: eilės numeris, mokinio vardas, pavardė, asmens kodas, žinių ir (ar) įgūdžių tobulinimo mokymo sutarties numeris ir data, mokymo sritis (teorijos ir (arba) praktinio vairavimo mokymas), mokymo pradžios data, faktinė mokymo pabaigos data, mokyklos vadovo arba jo paskirto asmens, atsakingo už vairuotojų mokymą, vardas, pavardė, parašas.

30.3. vairavimo instruktorius praktinio vairavimo įgūdžių tobulinimo metu, be kitų dokumentų, turi turėti ir mokymo sutarties kopiją, patvirtintą vairavimo mokyklos vadovo arba asmens, atsakingo už vairuotojų mokymą, ir kontroliuojantiems pareigūnams pareikalavus turi ją pateikti.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Vairavimo mokykla organizacinės tvarkomosios ir ūkinės veiklos, personalo, mokymo apskaitos, saugos darbe ir kitus dokumentus tvarko ir saugo vadovaudamasi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu, Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 „Dėl Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklės patvirtinimo“, Dokumentų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117 „Dėl Dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“, Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-118 „Dėl Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“, ir kitais teisės aktais. Transporto priemonių, kurios buvo naudojamos mokant vairuoti, dokumentų (registracijos liudijimų, panaudos ar nuomos sutarčių) kopijos saugomos ne trumpiau kaip penkerius metus, mokymo apskaitos žurnalai – ne trumpiau kaip trejus metus nuo mokymo pabaigos.

32. Už mokymo kokybę atsako vairavimo mokykla (vairavimo mokyklos vadovas arba jo įsakymu paskirtas asmuo, atsakingas už vairuotojų mokymą) ir šeimos vairavimo instruktorius.

33. Aprašo nuostatų vykdymo priežiūrą atlieka Inspekcija.

34. Inspekcija ir VĮ „Regitra“ nustatyta tvarka elektroninėmis ryšio priemonėmis keičiasi informacija apie asmenis, su kuriais vairavimo mokyklos sudariusios mokymo sutartis, ir vairavimo mokyklų mokytų mokinių egzaminų laikymo rezultatus.

_____

Vairuotojų mokymo tvarkos aprašo
1 priedas

MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ IR JŲ JUNGINIŲ SU PRIEKABOMIS VAIRUOTOJŲ ŽINIŲ, GEBĖJIMŲ, ĮGŪDŽIŲ IR ELGSENOS REIKALAVIMAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Transporto priemonių vairuotojai turi turėti reikiamų žinių, gebėjimų ir įgūdžių bei atitinkamai elgtis, kad galėtų:

1.1. suprasti eismo pavojus ir įvertinti jų rimtumą;

1.2. saugiai ir ekonomiškai vairuoti, nesudaryti pavojingų situacijų ir atitinkamai reaguoti, jeigu patektų į tokias situacijas;

1.3. elgtis pagal KET, siekiant išvengti eismo įvykių keliuose ir netrukdyti eismo srautui, kitiems eismo dalyviams;

1.4. nustatyti svarbiausius transporto priemonių gedimus, ypač keliančius pavojų saugiam eismui, ir juos pašalinti tinkamiausiu būdu;

1.5. įvertinti veiksnius (alkoholio, narkotikų ir medikamentų poveikį, nuovargį, susilpnėjusį regėjimą, emocijas ir pan.), darančius įtaką vairavimui, kad išliktų nuovokūs ir galėtų saugiai vairuoti;

1.6. padėti užtikrinti visų eismo dalyvių saugumą, ypač silpniausių ir pažeidžiamiausių (vaikų, pėsčiųjų, dviratininkų, neįgaliųjų), rodyti deramą pagarbą visiems eismo dalyviams.

II. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

2. Transporto priemonių vairuotojai turi išmanyti:

2.1. kokiai kategorijai priklauso transporto priemonės, kurių vairavimo teisę siekia įgyti, jų paskirtį, naudojimą, didžiausiąją leidžiamąją masę;

2.2. transporto priemonių agregatų, sistemų ir prietaisų paskirtį, jų išdėstymą, naudojamas eksploatacines medžiagas ir jų keitimo periodiškumą, techninės eksploatacijos gedimų požymius;

2.3. privalomosios techninės apžiūros periodiškumą;

2.4. kelio ženklus ir kelių ženklinimą, eismo reguliavimo signalus (šviesoforų ir reguliuotojo), manevravimo, sankryžų ir geležinkelio pervažų važiavimo taisykles, sustojimo ir stovėjimo draudimo vietas, greičio apribojimus, transporto priemonių vilkimo, krovinių (bagažo) ir keleivių vežimo taisykles, specialiųjų transporto priemonių eismo ypatumus;

2.5. atsakomybės rūšis ir jų taikymą už KET, aplinkos apsaugos, darbų saugos, priešgaisrinių reikalavimų pažeidimus;

2.6. vairuotojo pareigas, jo budrumo ir dėmesio kitiems eismo dalyviams svarbą, psichofiziologinės būsenos (dėl alkoholio, narkotikų ir medikamentų poveikio, ligos, nuovargio, buities ir darbo sąlygų, emocijų) įtaką reakcijai ir dėmesiui, situacijos suvokimui, vertinimui ir optimalių sprendimų priėmimui;

2.7. eismo įvykių priežastis, vairavimo rizikos veiksnius, susijusius su meteorologinėmis sąlygomis, kelių tipais ir jų danga, paros laiku; saugų atstumą iki priekyje važiuojančios transporto priemonės, sustojimo ir stabdymo kelią, išsilaikymą jame, esant įvairioms meteorologinėms ir kelio sąlygoms, atsižvelgiant į vežamo krovinio ypatybes;

2.8. specifinius rizikos veiksnius, susijusius su kitų eismo dalyvių menka patirtimi ir labiausiai pažeidžiamais eismo dalyviais: vaikais, pėsčiaisiais, dviratininkais ir neįgaliaisiais;

2.9. pavojus, susijusius su įvairių transporto priemonių judėjimu ir vairavimu bei skirtingomis vairuotojų apžvalgos zonomis;

2.10. kokius dokumentus būtina turėti eksploatuojant transporto priemones;

2.11. veiksmus eismo įvykio atveju; priemones, kurių turi imtis vairuotojas po eismo įvykio ar kito įvykio, įskaitant avarinius veiksmus (įspėjamųjų ženklų išdėstymas, avarinės šviesos signalizacijos įjungimas, keleivių išlaipinimas, pirmosios medicinos pagalbos suteikimas nukentėjusiesiems, gesintuvų naudojimas);

2.12. su transporto priemone, kroviniu ir keleiviais susijusius saugos faktorius: garso ir avarinės šviesos signalizacijos, taupaus degalų, teršalų išmetimo ribojimo, saugos diržų, atramų galvai ir vaikų vežimo saugos reikmenų naudojimo taisykles; saugos priemones nuimant ar keičiant ratus; saugos faktorius, susijusius su krovinių pakrovimu, tvirtinimu, iškrovimu; ekonominio transporto priemonių vairavimo pranašumus, faktorius, turinčius įtakos ekonomiškam vairavimui, svarbiausias šio vairavimo taisykles;

2.13. kaip naudojantis kelių žemėlapiu ir elektroninėmis navigacijos sistemomis suplanuoti ir parinkti maršrutą;

2.14. transporto priemonių, krovinių (bagažo) ir gyvybės draudimo tikslus, rūšis ir rizikos grupes;

2.15. transporto priemonių mechaninius gedimus, turinčius didžiausios įtakos eismo saugumui ir aplinkai: vairo, pakabos, stabdžių sistemos, padangų, žibintų, reflektorių ir sklaidytuvų, posūkių rodiklių, veidrodžių, priekinių stiklų valytuvų, išmetamųjų dujų šalinimo sistemos, saugos diržų ir įspėjamojo garso signalo.

III. PAPILDOMI ŽINIŲ REIKALAVIMAI

3. Transporto priemonių (AM, A1, A2, A, B1 kategorijų) vairuotojai turi išmanyti:

3.1. motociklininko (mopedo vairuotojo) apsaugos reikmenis;

3.2. kaip dalyvauti eisme, kad kiti eismo dalyviai jį matytų ir galėtų prognozuoti jo veiksmus;

3.3. rizikos faktorius, susijusius su pavojingomis (slidesnėmis) važiuojamosios dalies vietomis (kanalizacijos dangčiais, horizontaliuoju kelių ženklinimu, geležinkelių pervažomis ir pan.);

3.4. su eismo saugumu susijusius specifinius motociklo (mopedo) mechaninius ypatumus.

4. Transporto priemonių (C1, C, D1, D C1E, CE, D1E, DE, T kategorijų) vairuotojai turi išmanyti:

4.1. vairavimo (darbo) ir poilsio režimo bei šio režimo įrašymo įrangos (tachografų) naudojimo taisykles (išskyrus C1, C1E, T kategorijas);

4.2. kokie transporto priemonių ir transportavimo dokumentai reikalingi vežant krovinius ir (arba) keleivius Lietuvos Respublikoje ir tarptautiniais maršrutais (išskyrus C1, C1E, T kategorijas);

4.3. leidžiamus transporto priemonių matmenis, didžiausiąją leidžiamąją masę ir vairavimo ypatumus, susijusius su dideliais transporto priemonių matmenimis ir mase;

4.4. matymo laukų kliūtis, susijusias su transporto priemonių matmenimis;

4.5. greičio ribotuvų naudojimo taisykles;

4.6. krovinių pakrovimo, tvirtinimo ir iškrovimo taisykles, ypatybes vežant įvairiarūšius krovinius, krovimo įrangos saugaus naudojimo taisykles; atsakomybę už krovinių pakrovimą, pervežimą ir pristatymą pagal sutartas sąlygas (išskyrus D1, D, D1E, DE, T kategorijas);

4.7. vairuotojo atsakomybę už keleivių vežimą, keleivių komforto ir saugumo sąlygas, vežant juos vietinio, tarpmiestinio susisiekimo maršrutais, ypatingų matmenų autobusais; ypatybes vežant vaikus; būtiną tikrinimą prieš išvykimą (išskyrus C1, C, C1E, CE kategorijas);

4.8. transporto priemonių bendrąją sandarą, agregatų ir mazgų, sistemų ir mechanizmų paskirtį, veikimo principus, naudojamas eksploatacines medžiagas;

4.9. padangų sandaros ypatumus, montavimą, teisingą naudojimą ir priežiūrą;

4.10. stabdžių įtaisų, greičio ribotuvų pagrindines dalis, veikimo principus, naudojimo ir kasdieninės priežiūros taisykles; stabdžių antiblokavimo sistemos (toliau – ABS) naudojimo taisykles;

4.11. transporto priemonių sukabinimo sistemų rūšis, pagrindines dalis ir veikimą, sujungimo įtaiso naudojimo ir kasdieninės priežiūros taisykles (išskyrus C1, C, D1, D, T kategorijas);

4.12. transporto priemonių gedimų priežastis, šalinimo ir prevencinės priežiūros būdus; būtiną einamąjį remontą.

IV. PRAKTINIŲ GEBĖJIMŲ, ĮGŪDŽIŲ IR ELGSENOS REIKALAVIMAI

5. Transporto priemonių (AM, A1, A2, A kategorijų) vairuotojai turi turėti šiuos praktinius gebėjimus ir įgūdžius:

5.1. tinkamai pasirengti saugiai vairuoti:

5.1.1. pasinaudoti saugos reikmenimis (specialiais drabužiais, batais, saugos šalmu ir pirštinėmis);

5.1.2. patikrinti transporto priemonės tvarkingumą ir komplektiškumą: padangas, stabdžius, vairą, avarinio sustojimo jungiklį (jei yra), grandinės įtempimą, tepalo lygį, žibintus, posūkių signalus, garso signalą;

5.2. atlikti šiuos manevravimo veiksmus specialioje aikštelėje, laikantis eismo saugumo reikalavimų:

5.2.1. atkelti motociklą (mopedą) be šoninės priekabos nuo atraminių kojelių ir stumti jį su išjungtu varikliu; statyti motociklą stovėjimo vietoje;

5.2.2. aštuoneto ir vairavimo vingiais (slalomo) manevrus, važiuojant nedideliu greičiu, derinant veiksmus sankaba ir stabdžiais, išlaikant motociklo (mopedo) pusiausvyrą ir laikant kojas ant paminų;

5.2.3. U formos posūkius, važiuoti riboto pločio tiesia linija (vėže) ne mažesniu kaip 30 km/h greičiu ir sustoti numatytoje vietoje (prie „Stop“ linijos); važiuojant ne mažesniu kaip 50 km/h greičiu apvažiuoti kliūtį; atlikti šiuos manevrus taisyklingai sėdint ant motociklo, išlaikant pusiausvyrą ir žiūrėjimo kryptį, naudojant pavarų keitimą (išskyrus AM kategoriją);

5.2.4. stabdymą (įskaitant ir avarinį stabdymą), važiuojant ne mažesniu kaip 50 km/h greičiu ir naudojant priekinius ir (arba) galinius stabdžius, išlaikant žiūrėjimo kryptį ir sėdėjimo ant motociklo padėtį (išskyrus AM kategoriją).

6. Transporto priemonių (B1, B, BE kategorijų) vairuotojai turi turėti šiuos praktinius gebėjimus ir įgūdžius:

6.1. tinkamai pasirengti saugiai vairuoti:

6.1.1. patikrinti transporto priemonių komplektiškumą ir techninę būklę: padangas, vairą, stabdžius, skysčius (variklio alyvos, aušinimo, ploviklio), žibintus, posūkių signalus, garso signalą, prietaisų skydelio tvarkingumą;

6.1.2. patikrinti, ar uždarytos durelės;

6.1.3. patikrinti vežamo krovinio saugos faktorius: kėbulą, bortus, krovinio skyriaus dureles, užraktus, ar krovinys tinkamai pakrautas ir pritvirtintas, transporto priemonių sukabinimo įtaisą, stabdžių ir elektros jungtis (tik BE kategorijai);

6.1.4. taisyklingai įsėsti į automobilį, sureguliuoti tinkamą sėdynės padėtį, galinio vaizdo veidrodėlius, saugos diržus, atramas galvai (jei yra);

6.2. atlikti šiuos manevravimo veiksmus specialioje aikštelėje, laikantis eismo saugumo reikalavimų:

6.2.1. važiuoti atbulomis, neišvažiuojant iš eismo juostos;

6.2.2. apsisukti riboto pločio juostoje, naudojant atbulinę eigą;

6.2.3 atlikti vairavimo vingiais (slalomo) manevrus, važiuojant priekine ir atbuline eigomis (tik B1, B kategorijoms);

6.2.4. važiuoti riboto pločio juosta, turinčia 90° posūkį į kairę arba dešinę, priekine ir atbuline eigomis (BE kategorijai – tik priekine eiga);

6.2.5. pastatyti transporto priemonę į stovėjimo vietą atbuline eiga lygioje vietoje prie važiuojamosios dalies krašto (šaligatvio) lygiagrečiai, statmenai, įstrižai (tarp stovinčių įsivaizduojamų transporto priemonių), paliekant reikiamą tarpą, ir išvažiuoti iš jos; įkalnėje ir nuokalnėje – lygiagrečiai prie šaligatvio (tik B kategorijai);

6.2.6. važiuoti 30–40 km/h greičiu ir tiksliai sustoti nurodytoje vietoje (prie „Stop“ linijos); pajudėti iš vietos įkalnėje.

7. Transporto priemonių (C1, C, D1, D, C1E, CE, D1E, DE, T kategorijų) vairuotojai turi turėti šiuos praktinius gebėjimus ir įgūdžius:

7.1. tinkamai pasirengti saugiai vairuoti:

7.1.1. patikrinti automobilio komplektiškumą ir techninę būklę: padangas, ratus, jų tvirtinimą, vairą, stabdžius (įskaitant ABS), skysčius (variklio alyvos, aušinimo, ploviklio), žibintus, posūkių signalus, garso signalą; priekinio stiklo, langų ir valytuvų būklę;

7.1.2. suprasti prietaisų skydelyje esančių kontrolės ir matavimo prietaisų rodmenis; patikrinti tachografo tvarkingumą (išskyrus C1, C1E, T kategorijas);

7.1.3. patikrinti oro slėgį, oro balionus, pakabą;

7.1.4. patikrinti vežamo krovinio saugos faktorius: kėbulą, bortus, krovinio skyriaus dureles, užraktus, ar krovinys tinkamai pakrautas ir pritvirtintas (išskyrus D1, D, T kategorijas);

7.1.5. patikrinti transporto priemonių sukabinimo įtaisą, stabdžių ir elektros jungtis (tik C1E, CE, D1E, DE kategorijoms);

7.1.6. patikrinti transporto priemonės saugos priemones (kėbulo įrangą, avarinius išėjimus, pirmosios medicinos pagalbos priemones, gesintuvus ir pan.) ir gebėti jomis naudotis (tik D1, D, D1E, DE kategorijoms);

7.1.7. taisyklingai įsėsti į transporto priemonę, sureguliuoti tinkamą sėdynės padėtį, galinio vaizdo veidrodėlius, saugos diržus ir atramas galvai (jei yra);

7.2. atlikti šiuos manevravimo veiksmus specialioje aikštelėje, laikantis eismo saugumo reikalavimų (C1, C, D1, D, T kategorijoms):

7.2.1. važiuoti atbulomis, neišvažiuojant iš eismo juostos;

7.2.2. apsisukti riboto pločio juostoje, naudojant atbulinę eigą (išskyrus T kategoriją);

7.2.3. važiuoti riboto pločio juosta, turinčia 90° posūkį į kairę arba į dešinę, priekine ir atbuline eigomis (T kategorijai – tik priekine eiga);

7.2.4. pastatyti transporto priemonę į stovėjimo vietą atbuline eiga lygioje vietoje prie važiuojamosios dalies krašto (šaligatvio) lygiagrečiai (tarp stovinčių įsivaizduojamų transporto priemonių), paliekant reikiamą tarpą;

7.2.5. važiuoti 30–40 km/h greičiu ir tiksliai sustoti nurodytoje vietoje (prie „Stop“ linijos); pajudėti iš vietos įkalnėje;

7.2.6. taisyklingai pastatyti transporto priemonę šonu ir galu prie pakrovimo ir iškrovimo vietos (platformos), naudojant atbulinę eigą (tik C1, C kategorijoms);

7.2.7. taisyklingai sustoti sustojimo vietoje (stotelėje), kad keleiviai būtų saugiai įlaipinti ar išlaipinti (tik D1, D, T kategorijoms);

7.3. atlikti šiuos manevravimo veiksmus specialioje aikštelėje, laikantis eismo saugumo reikalavimų (BE, C1E, CE, D1E, DE kategorijoms):

7.3.1. prikabinti ir atkabinti arba atkabinti ir prikabinti priekabą, esant velkančiajai transporto priemonei ir priekabai ne vienoje tiesėje;

7.3.2. važiuoti atbulomis, neišvažiuojant iš eismo juostos ir persirikiuojant į gretimą juostą (dešinę ar kairę);

7.3.3. taisyklingai pastatyti transporto priemonę (junginį) šonu ir galu prie pakrovimo ir iškrovimo vietos (platformos), naudojant atbulinę eigą (tik BE, C1E, CE kategorijoms);

7.3.4. taisyklingai sustoti sustojimo vietoje (stotelėje), kad keleiviai būtų saugiai įlaipinti ar išlaipinti (tik D1E, DE kategorijoms).

V. PRAKTINIŲ GEBĖJIMŲ IR ĮGŪDŽIŲ REIKALAVIMAI REALAUS EISMO SĄLYGOMIS

8. Transporto priemonių vairuotojai privalo vairuoti saugiai ir ekonomiškai, mažindami degalų sunaudojimą ir išmetamų teršalų kiekį. Atsižvelgdami į transporto priemonės variklio sūkio skaičių, perjunginėti ranka pavaras transporto priemonei įsibėgėjant, lėtėjant, važiuojant į įkalnę ir nuokalnę.

9. Imdamiesi visų būtinų atsargumo priemonių, transporto priemonių vairuotojai privalo gebėti atlikti šiuos veiksmus įprastinėse eismo situacijose:

9.1. pajudėti po sustojimo aikštelėse, keliuose; išvažiuoti (pasukti) iš kelio į kitą kelią (aikštelę);

9.2. važiuoti tiesiais keliais, prasilenkti su priešais važiuojančiomis transporto priemonėmis normaliomis ir riboto pločio sąlygomis;

9.3. važiuoti vingiuotais keliais;

9.4. privažiuoti prie sankryžų ir jas kirsti; pasukti į dešinę, kairę, apsisukti;

9.5. persirikiuoti eismo juostose;

9.6. įvažiuoti (išvažiuoti) į (iš) kelius (-ių), turinčius (-ių) greitėjimo (lėtėjimo) juostas;

9.7. lenkti, pralenkti, apvažiuoti kitas transporto priemones ar važiuoti šalia jų;

9.8. važiuoti keliuose, turinčiuose sankryžas, kuriose eismas vyksta ratu, geležinkelio pervažas, maršrutinio transporto stoteles, pėsčiųjų perėjas, ilgas įkalnes (nuokalnes);

9.9. taisyklingai sustoti (stovėti), išlipti iš transporto priemonės.

_____

Vairuotojų mokymo tvarkos aprašo
2 priedas

MOKINIŲ MOKYMO KURSO TEORIJOS ŽINIŲ IR PRAKTINIO VAIRAVIMO ĮGŪDŽIŲ GALUTINIŲ ĮSKAITŲ VYKDYMO REIKALAVIMAI

I. TEORIJOS ŽINIŲ GALUTINĖS ĮSKAITOS REIKALAVIMAI

1. Mokinių teorijos žinių galutinės įskaitos (toliau – teorijos galutinė įskaita) vykdomos tada, kai mokiniai yra baigę vairavimo mokyklos patvirtiną tam tikros kategorijos transporto priemonių vairuotojų teorijos mokymo kursą.

2. Teorijos galutinei įskaitai naudojamus klausimus (klausimų bazę) tvirtina vairavimo mokyklos vadovas arba asmuo, atsakingas už vairuotojų mokymą. Klausimai turi apimti visą vairavimo mokyklos patvirtintą vairuotojų teorijos žinių mokymo kursą.

3. Mokiniui teorijos galutinės įskaitos metu pateikiamas testas. Testą sudaro 30 klausimų (25 bendrieji klausimai ir 5 specifiniai klausimai pagal transporto priemonių, kurių vairavimo teisę siekiama įgyti, kategoriją), atsitiktinumo principu, naudojant kompiuterinę programą, parinktų iš patvirtintos klausimų bazės ir turinčių po keturis atsakymus, iš kurių ne mažiau kaip vienas yra teisingas.

4. Kai mokinys siekia įgyti teisę vairuoti dviejų ar daugiau kategorijų transporto priemones vienu metu, teorijos galutinės įskaitos klausimai turi apimti visas transporto priemonių, kurias mokinys mokosi vairuoti, kategorijas. Šiuo atveju testą (30 klausimų) sudaro po penkis specifinius klausimus pagal transporto priemonių kategorijas, o likusieji – bendrieji klausimai. Testo klausimai parenkami, kaip nurodyta šio priedo 3 punkte.

5. Mokinių teorijos žinios vertinamos kompiuterine programine įranga. Teorijos galutinė įskaita yra teigiama (išlaikyta), jei mokinys teisingai atsakė į ne mažiau kaip 80 proc. testo klausimų (24 klausimus). Įskaita yra neišlaikyta, jei mokinys teisingai atsakė į mažiau kaip 24 klausimus.

6. Testui spręsti skiriama 30 minučių. Jei mokinys į testo klausimus per 30 minučių neatsako, kompiuterinė programinė įranga toliau spręsti testo neleidžia ir mokinys įvertinamas pagal atsakytų klausimų skaičių.

7. Į testo klausimą atsakyta neteisingai, jei mokinys pažymėjo ne visus teisingus atsakymus, pažymėjo bent vieną klaidingą atsakymą arba nepažymėjo nei vieno atsakymo.

8. Visais atvejais mokinys su testo sprendimo tvarka ir vertinimo kriterijais turi būti supažindintas prieš teorijos galutinę įskaitą.

9. Po teorijos galutinės įskaitos įvertinimo mokinys vairavimo mokyklos nustatyta tvarka turi būti supažindintas su neteisingai atsakytais testo klausimais.

10. Teorijos galutinės įskaitos vertinimo rezultatai (testas su mokinio pažymėtais atsakymais į testo klausimus, mokinio vardas, pavardė, įskaitos data) saugomi vienus metus nuo įskaitos vykdymo datos. Kiekvieno mokinio (nesvarbu, ar jis išlaikė įskaitą, ar jos neišlaikė) testo vertinimo rezultatai įrašomi į teorijos mokymo apskaitos žurnalą.

II. PRAKTINIO VAIRAVIMO ĮGŪDŽIŲ GALUTINĖS ĮSKAITOS REIKALAVIMAI

11. Vairavimo mokykla mokinių praktinio vairavimo įgūdžių galutines įskaitas (toliau – vairavimo įgūdžių galutinė įskaita) gali vykdyti tik tada, kai mokinai yra baigę vairavimo mokyklos patvirtiną tam tikros kategorijos transporto priemonių vairuotojų praktinio vairavimo mokymo kursą ir yra išlaikę teorijos galutinę įskaitą (kai mokinys teorijos žinių mokėsi savarankiškai, jis turi būti išlaikęs teorijos egzaminą VĮ „Regitra“). Mokiniai, kuriems Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka leidžiama įgyti teisę vairuoti C, CE, D1, D1E, D ir DE kategorijų transporto priemones nuo 18 metų (D ir DE kategorijų – nuo 21 metų), prieš laikydami vairavimo įgūdžių galutinę įskaitą, privalo vairavimo mokyklai pateikti pažymėjimus, patvirtinančius pradinę profesinę kvalifikaciją vežti krovinius arba keleivius.

12. Vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos turinys (atitinkamai pagal transporto priemonių kategorijas) turi apimti vairavimo mokyklos patvirtintą vairuotojų praktinio vairavimo mokymo kursą, nustatytą mokyti vairuotojus vairavimo mokymo aikštelėje ir realiomis eismo sąlygomis keliuose (gatvėse).

13. Mokinys vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos metu turi pademonstruoti, kaip sugeba:

13.1. tinkamai pasirengti saugiai vairuoti (sureguliuoti sėdynę, galinio vaizdo veidrodžius, saugos diržus, galvos atramas, pritaikyti saugos šalmus ir pan.);

13.2. paleisti automobilio (motociklo) variklį ir pradėti važiuoti;

13.3. atlikti ne mažiau kaip du mokymo elementus vairavimo mokymo aikštelėje:

13.3.1. apvažiuoti kliūtį, važiuodamas ne mažesniu kaip 50 km/h greičiu, ir vairuoti aštuonetu saugiu greičiu (A1, A2, A kategorijoms);

13.3.2. vairuoti vingiais (slalomas) ir riboto pločio juosta su 90º posūkiu į kairę ar dešinę, važiuodamas į priekį ir atbulomis (B1, B kategorijoms);

13.3.3. vairuoti riboto pločio juosta su 90º posūkiu į kairę ar dešinę, važiuodamas į priekį (BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE kategorijoms);

13.3.4. pastatyti transporto priemonę atbuline eiga prie pakrovimo (iškrovimo) vietos (platformos) (BE, C1, C1E, C, CE kategorijoms);

13.3.5. apsisukti ribotame plote (D1, D1E, D, DE kategorijoms);

13.4. saugiai ir ekonomiškai vairuoti realiomis eismo sąlygomis, mažinant degalų sunaudojimą ir išmetamų teršalų kiekį, atsižvelgiant į transporto priemonės variklio sūkių skaičių, laiku perjunginėti ranka pavaras transporto priemonei įsibėgėjant, lėtėjant, važiuojant į įkalnę ir nuokalnę; pagal vairavimo mokyklos nustatytą ir atsitiktinumo principu pasirinktą maršrutą nuo vairavimo mokymo aikštelės iki nurodytos (tikslinės) vietos arba nuo nurodytos (tikslinės) vietos iki vairavimo mokymo aikštelės turi būti sudaryta galimybė įvertinti, kaip mokinys vairavimo metu:

13.4.1. keičia eismo juostas, apsisuka kelyje, pasirenka saugų greitį ir atstumą iki priešais važiuojančios transporto priemonės, važiuoja pro autobusų stoteles, per pėsčiųjų perėjas ir pan.;

13.4.2. artėja prie nereguliuojamų ir reguliuojamų sankryžų, važiuoja per jas įvairiomis kryptimis, įskaitant įvažiavimą į lėtėjimo ir greitėjimo eismo juostas;

13.4.3. artėja prie nereguliuojamųjų ir reguliuojamųjų geležinkelio pervažų, įvertina matomumą, ar prie pervažos nėra artėjančių bėginių transporto priemonių bei atsižvelgia į meteorologines sąlygas, pasirinkdamas saugų važiavimo greitį, kad pervažoje atsiradus kliūčiai būtų galima laiku sustabdyti kelių transporto priemonę (jeigu pasirinktame maršrute yra pervaža);

13.4.4. įvertina meteorologines sąlygas ar kitus reiškinius, lemiančius kelio matomumą;

13.4.5. taisyklingai sustoja ir saugiai stovi nurodytoje (tikslinėje) vietoje.

14. Vertinimo kriterijus ir klaidų kiekį nustato vairavimo mokykla pagal Motorinės transporto priemonės valdymo įgūdžių ir gebėjimų vertinimo kriterijų bei metodų aprašo, patvirtinto valstybės įmonės „Regitra“ generalinio direktoriaus 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. V-223 „Dėl Motorinės transporto priemonės valdymo įgūdžių ir gebėjimų vertinimo kriterijų bei metodų aprašo patvirtinimo“, nuostatas.

15. Jei vairavimo mokykla nustato, kad vairavimo mokymo aikštelėje mokinys privalės atlikti daugiau kaip du mokymo elementus, papildomi mokymo elementai, kurie nenurodyti šio priedo 13.3 punkte, turi būti parinkti atsitiktinumo principu.

16. Prieš vairavimo įgūdžių galutinę įskaitą vairavimo instruktorius, kuris yra paskirtas vertinti mokinio, privalo patikrinti mokinio asmens tapatybę, supažindinti jį su vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos vykdymo tvarka ir vertinimo kriterijais, o po įskaitos laikymo – su padarytomis klaidomis, išvadomis ir vertinimu.

17. Mokinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos vertinimo rezultatas (nesvarbu, ar jis išlaikė įskaitą, ar jos neišlaikė) įrašomas į individualų mokymo apskaitos žurnalą (vairavimo mokymo apskaitos lapą).

18. T kategorijos transporto priemonių vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos tvarką nustato vairavimo mokykla.

_____